

изгонванъ отъ Турция, Австрия, Ромъния и Русия. Тъмъ „предводителът“ на Млада България“ е билъ ненавистенъ и затова, че „говорѣлъ открыто истината“ за чорбаджийските противонародни действия... Съ злобата си тѣ успѣватъ да го убиятъ „физически и нравствено“, да унищожатъ в. „Бѫдженостъ“, органъ за нови народни харизонти, и да ускорятъ смъртта му... „Раковски съ своето учение и своятъ правиленъ патриотизъмъ въоръжилъ противъ себе си сичко, щото било старо, превивѣло и гнило“. Тази оценка ни дава Каравеловъ.¹⁶

Той, следователно, се опълчава противъ мрака, насилието и застоя въ епохата, като дига факела на прогреса и свободата.

Голѣмо влияние е упражнилъ този вдъхновенъ трибунъ надъ народа си. Фактъ е, че Раковски, като писателъ и революционеръ, е билъ много популярренъ. „Предвестникъ Горскаго пѣтника“, „Горски пѣтникъ“, вестници и брошуритѣ му се чели жадно отъ всички грамотни тогава. Той владѣелъ духовете, петимни за волни дни.¹⁷ А това бѣ и условие за него—да постави начало на организирани решителни удари противъ турската монархия